

การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้สารสนเทศและเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับนักเรียน

โรงเรียนผู้สูงอายุเทศบาลเมืองปาดอง

Learning Activity Arrangement of information and Information Technology for elderly students of Patong Municipality School

บทคัดย่อ

การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้สารสนเทศและเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับนักเรียนโรงเรียนผู้สูงอายุเทศบาลเมืองปาดองมีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศที่จำเป็นสำหรับผู้สูงอายุและเพื่อแนะนำการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุดำเนินการโดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทุกวันพฤหัสบดี ระหว่างวันที่ 11 กรกฎาคม 2562 ถึง วันที่ 4 กันยายน 2562 เวลา 13.00-16.00 น. รวม 30 ชั่วโมง ประกอบด้วยกิจกรรมการเรียนรู้สารสนเทศ แหล่งสารสนเทศ และเทคโนโลยีสารสนเทศว่าด้วยอาหารสำหรับผู้สูงอายุ การท่องเที่ยวที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ แหล่งเรียนรู้ที่สำคัญในจังหวัดภูเก็ต การใช้สมาร์ตโฟนที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ การใช้แอปพลิเคชันที่เป็นสำหรับผู้สูงอายุ และสารสนเทศเกี่ยวกับ การเป็นเมืองเครือข่ายสร้างสรรค์วิทยาการด้านอาหารของยูเนสโก ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนผู้สูงอายุมีความพึงพอใจด้านเนื้อหา อยู่ในระดับดีมาก และด้านการนำความรู้ไปใช้ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับดี

คำสำคัญ: การรู้สารสนเทศ, กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้,

สารสนเทศและเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับผู้สูงอายุ, โรงเรียนผู้สูงอายุ

บทนำ

กิจกรรมส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้ เป็นกิจกรรมบริการวิชาการแก่สังคมของสาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์ที่มุ่งเน้นการให้บริการสารสนเทศ บริการความรู้ในลักษณะต่าง ๆ ที่หลากหลายและเหมาะสมกับบริบทของแต่ละพื้นที่ชุมชน สังคม ซึ่งกิจกรรมบริการวิชาการที่สาขาดำเนินการมุ่งจัดให้สอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาศักยภาพการบริการวิชาการที่ตอบสนองการพัฒนาท้องถิ่น และความเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต และสิ่งสำคัญประการหนึ่งในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และการเรียนรู้ คือการกำหนดประเด็นความรู้ที่ทันสมัยและเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย

ผู้สูงอายุเป็นอีกหนึ่งกลุ่มเป้าหมายของสาขาวิชาที่มุ่งจะจัดบริการความรู้สารสนเทศที่ทันสมัยและเหมาะสมกับวัย ในช่วงกลางปีที่ผ่านมาเป็นโอกาสดีของผู้เขียนที่ได้เป็นคณะทำงานและผู้สอนของโรงเรียนผู้สูงอายุเทศบาลเมืองปาดองจึงได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้สารสนเทศและเทคโนโลยีสารสนเทศให้แก่ผู้สูงอายุซึ่งเป็นนักเรียนของโรงเรียนจำนวน 45 คนที่ประสงค์จะเข้าร่วมโครงการโรงเรียนผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองปาดอง ที่ดำเนินการและขับเคลื่อนโดยผู้อำนวยการกองสวัสดิการสังคมเทศบาลเมืองปาดองและทีมงานร่วมกับคณะอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ซึ่งโครงการดังกล่าวจัดขึ้นเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในพื้นที่ปาดอง จังหวัดภูเก็ต

กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้สารสนเทศและเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นกิจกรรมที่ออกแบบเพื่อให้ความรู้แก่ผู้สูงอายุในรายวิชาสารสนเทศและเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับผู้สูงอายุ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ให้นักเรียนผู้สูงอายุได้เรียนรู้เกี่ยวกับสารสนเทศ แหล่งสารสนเทศ และเทคโนโลยีสารสนเทศที่จำเป็นต่อการใช้ในชีวิตประจำวันของ พลเมืองภูเก็ต ซึ่งอยู่ในเมืองอัจฉริยะ(smart city) และเมืองเครือข่ายสร้างสรรค์ด้านวิทยาการอาหารของยูเนสโก (Phuket : city of gastronomy) ซึ่งสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ, 2561;สมาน ลอยฟ้า, 2554, หน้า 54 ได้กล่าวไว้สอดคล้องกันว่า ผู้สูงอายุควรมีความรู้ความสามารถในด้านเทคโนโลยี และควรส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้แก่ผู้สูงอายุ และสมาน ลอยฟ้า(2554, หน้า 62) ยังเน้นย้ำว่า การให้ความรู้ความเข้าใจการพัฒนาทักษะและส่งเสริมการใช้คอมพิวเตอร์สำหรับผู้สูงอายุเป็นสิ่งจำเป็นและเป็นความท้าทายเร่งด่วนควรมีการดำเนินการให้เกิดผลเป็นรูปธรรม

วัตถุประสงค์

1

เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศที่จำเป็นสำหรับผู้สูงอายุ

2

เพื่อแนะนำการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ

ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน

ขั้นเตรียม

1. ศึกษาสถานการณ์ บริบท และความเป็นอยู่ของผู้สูงอายุในการเรียนรู้เรื่องต่าง ๆ จากเอกสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. สอบถามความคิดเห็น/ความต้องการของนักเรียนจำนวน 39 คน เกี่ยวกับประเด็นต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยการประชุมความคิดเห็นกลุ่มย่อยจำนวน 4 กลุ่ม แล้วนำความคิดเห็นกลุ่มย่อยมาสรุปเป็นมติรวม
3. นำประเด็นที่ได้จากการสอบถามความคิดเห็นและข้อมูลบริบทสถานการณ์และข้อมูลที่เป็นสำหรับผู้สูงอายุมาสังเคราะห์และออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งภาคเรียน
4. นำเสนอแผนกิจกรรมการเรียนรู้ต่อผู้ประสานงานของโรงเรียนเพื่อนำเสนอและขออนุมัติ
5. เตรียมสื่อความรู้ และสื่ออื่น ๆ สำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นดำเนินการ

จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่ผู้สูงอายุจำนวน 39 คน ตลอดภาคเรียน ทุกวันพฤหัสบดี เวลา 13.00-16.00 น. ระหว่างวันที่ 11 กรกฎาคม 2562 ถึงวันที่ 4 กันยายน 2562 รวม 30 ชั่วโมง ประกอบด้วย 8 กิจกรรม

ขั้นสรุป

- 1.ผู้เขียน ผู้ประสานงานของโรงเรียน และนักเรียนร่วมกันจัดกิจกรรมการนำเสนอผลการเรียนรู้ของนักเรียนที่ผ่านมา ประกอบด้วยกิจกรรมบูรณาการสารสนเทศอาหารภูเก็ตกับการสนทนาการซื้อชุดการแสดงวีวี่ประกอบเพลงของกินภูเก็ตหรือหรือการประมวลภาพกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนที่ผ่านและการพูดแสดงความรู้สึกต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สารสนเทศและเทคโนโลยีสารสนเทศของนักเรียนผู้สูงอายุ
- 2.สอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่เข้าชั้นเรียนจำนวน 39 คน โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้สอนสร้างขึ้นโดยครอบคลุมประเด็นการถ่ายทอดความรู้ของวิทยากร เนื้อหาที่สอดคล้องกับความต้องการ ความต้องการ มีความทันสมัย สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ และการนำความรู้ไปใช้และเผยแพร่/ถ่ายทอดต่อไปได้

อมรรัตน์ นาคะโร, ภาษิตา วันแสง
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
amornrat.n@pkr.ac.th
pasita.w@pkr.ac.th

เรียนรู้การเป็นผู้สูงวัยอย่างมีคุณค่า ประกอบด้วยกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึง ความรู้ในตัวผู้สูงวัยแต่ละคนพร้อมตัวอย่าง และกรณีศึกษา ได้แก่ เพจทายายสอนหลาน ยุทธ การทำแบ่งตัวหมา

01

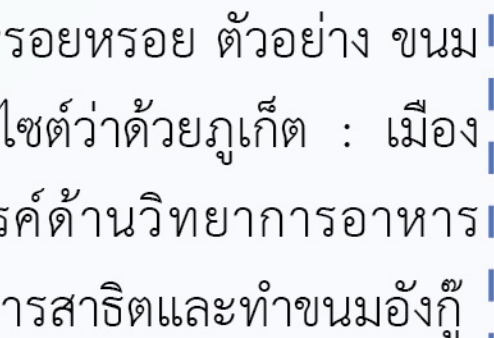
เรียนรู้สารสนเทศและเทคโนโลยีสารสนเทศว่าด้วยอาหาร ประกอบด้วยกิจกรรมการให้ ความรู้เกี่ยวกับสารสนเทศแหล่งสารสนเทศ และเทคโนโลยีสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับ อาหาร พร้อมตัวอย่างและสื่อประกอบ ได้แก่ แอปพลิเคชัน food panda delivery เว็บไซต์เกี่ยวกับอาหาร

02

เรียนรู้สารสนเทศอาหารภูเก็ตและความเป็น เมืองเครือข่ายสร้างสรรค์ด้านวิทยาการ อาหารของยูเนสโก (Phuket city of gastronomy) ประกอบด้วยกิจกรรมการให้ความรู้เกี่ยวกับ อาหารพื้นเมืองภูเก็ต ภูเก็ต : เมืองเครือข่าย สร้างสรรค์ด้านวิทยาการอาหารของยูเนสโก พร้อมของตัวอย่างและสื่อประกอบ ได้แก่ เพลงของกินภูเก็ตหรือหรือ ตัวอย่าง ชมน

03

เรียนรู้แหล่งสารสนเทศว่าด้วยอาหารภูเก็ตใน ชุมชน ประกอบด้วย กิจกรรมการศึกษาฐาน แหล่งสารสนเทศที่สำคัญ ได้แก่ พิพิธภัณฑ์ ชุมชนบ้านบางเหนียว ศาลเจ้าพ่อต๋อง

04

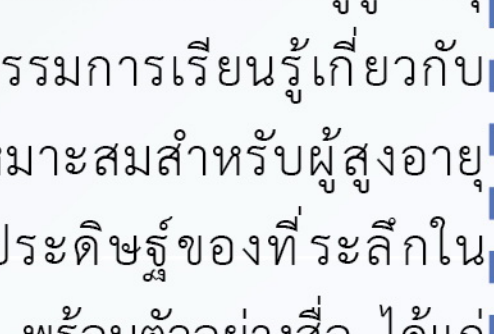
เรียนรู้สารสนเทศอาหารสำหรับผู้สูงอายุ ประกอบด้วยกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับ สารสนเทศอาหารที่เหมาะสมสำหรับผู้สูง อายุ พร้อมตัวอย่างสื่อ ได้แก่ เว็บไซต์เกี่ยว กับอาหารสำหรับผู้สูงอายุ คลิปวิดีโอเกี่ยวกับการ รับประทานอาหาร 5 หมู่ที่เหมาะสมสำหรับ ผู้สูงอายุ

05

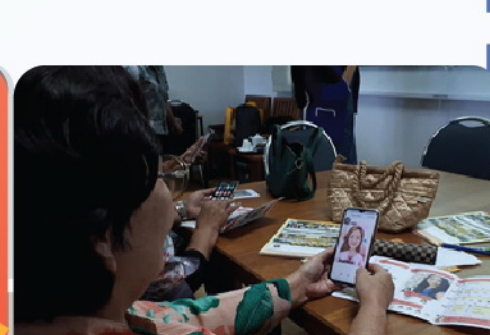
เรียนรู้สารสนเทศและเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการท่องเที่ยวที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ ประกอบด้วยกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับ การท่องเที่ยวที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ ผู้สูงอายุกับการประดิษฐ์ของที่ระลึกใน การท่องเที่ยวภูเก็ต พร้อมตัวอย่างสื่อ ได้แก่ เว็บไซต์สถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจสารสนเทศ การเตรียมตัวก่อนเที่ยวของผู้สูงอายุ แนะนำ การใช้อุปกรณ์ฉุกเฉินของที่พักและจองตัว เครื่องบิน

06

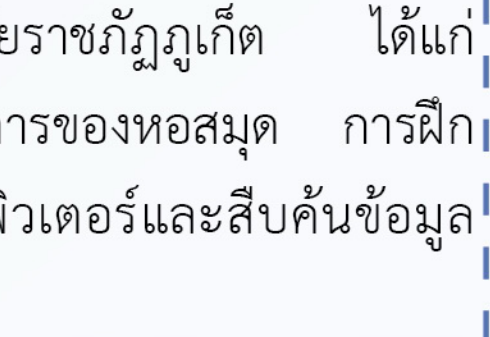
เรียนรู้การใช้สมาร์ตโฟนที่เหมาะสมสำหรับผู้ สูงอายุ ประกอบด้วย กิจกรรมการเรียนรู้ การใช้ Line บนสมาร์ตโฟน การถ่ายภาพ ด้วยสมาร์ตโฟน และการตกแต่งภาพการดู บนสมาร์ตโฟน

07

เรียนรู้แหล่งสารสนเทศที่ใหญ่ที่สุดในจังหวัด ภูเก็ต ประกอบด้วยกิจกรรมการศึกษาฐาน หอสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ได้แก่ การศึกษาฐานบริการของหอสมุด การฝึก ปฏิบัติการใช้คอมพิวเตอร์และสืบค้นข้อมูล บนอินเทอร์เน็ต

08

เรียนรู้แหล่งสารสนเทศที่ใหญ่ที่สุดในจังหวัด ภูเก็ต ประกอบด้วยกิจกรรมการศึกษาฐาน หอสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ได้แก่ การศึกษาฐานบริการของหอสมุด การฝึก ปฏิบัติการใช้คอมพิวเตอร์และสืบค้นข้อมูล บนอินเทอร์เน็ต

06

สรุปผล อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ และการนำไปใช้ประโยชน์

สรุปผล

สารสนเทศและแหล่งสารสนเทศที่จำเป็นสำหรับผู้สูงอายุ ได้แก่ สารสนเทศและแหล่งสารสนเทศเกี่ยวกับความรู้และองค์ ความรู้ในตัวผู้สูงอายุ อาหารที่เหมาะสม สำหรับผู้สูงอายุ แหล่ง สารสนเทศเกี่ยวกับอาหาร สารสนเทศเพื่อการท่องเที่ยว การทำ ของที่ระลึก และแหล่ง สารสนเทศความเป็นเมืองอาหารโลกของ ภูเก็ต แหล่งเรียนรู้สารสนเทศ ท้องถิ่นในจังหวัดภูเก็ต

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ ได้แก่ การใช้แอปพลิเคชันในการสั่งอาหาร การจองตั๋วเครื่องบิน การจองที่พัก การสืบค้นข้อมูลจาก เว็บไซต์ การใช้ไลน์ที่ถูกต้อง การใช้สมาร์ตโฟนในการถ่ายภาพ แต่งภาพ และการบันทึก การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้สารสนเทศและ เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับนักเรียนผู้สูงอายุ โรงเรียนเทศบาล เมืองปาดอง พบว่า นักเรียนผู้สูงอายุให้ความสนใจและตั้งใจ เรียนรู้เป็นอย่างมากซึ่งจะเห็นได้จากการเข้าชั้นเรียน การให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ทุกครั้งและ สามารถทำผลงานจากกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างถูกต้องและ สวยงาม และเมื่อพิจารณาเรื่องความพึงพอใจในการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ พบว่า

ความพึงพอใจด้านเนื้อหา ระดับดีมาก (ค่าเฉลี่ย 4.51)

เนื้อหาสอดคล้อง กับความสนใจและ ความต้องการ มีความพึงพอใจ ระดับดี

เนื้อหาสามารถนำ ไปใช้ประโยชน์ใน ชีวิตประจำวัน มีความพึงพอใจ ระดับดีมาก

เนื้อหา มีความ ทันสมัย สอดคล้อง กับสังคมและโลก ปัจจุบันมีความ พึงพอใจ ระดับดีมาก

สามารถนำความรู้ ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ ในการปฏิบัติงาน มีความพึงพอใจ ระดับดีมาก

มีความมั่นใจและ สามารถนำความรู้ ที่ ได้ รับ ไปใช้ ได้ มีความพึงพอใจ ระดับดี

สามารถนำความรู้ ไปเผยแพร่ และ ถ่ายทอดได้มีความ พึงพอใจ ระดับดี

อภิปรายผล

การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้สารสนเทศและเทคโนโลยีสารสนเทศ สำหรับนักเรียนผู้สูงอายุ โรงเรียนเทศบาลเมืองปาดอง เป็นกิจกรรมที่สร้างความ พึงพอใจให้กับนักเรียนผู้สูงอายุ ดังจะเห็นได้จากผลการประเมินความพึงพอใจ ของนักเรียนผู้สูงอายุเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่า

ด้านเนื้อหา มีความพึงพอใจในระดับดีมาก (ค่าเฉลี่ย 4.51)

ด้านการนำความรู้ไปใช้ มีความพึงพอใจระดับดี (ค่าเฉลี่ย 4.33)

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากก่อนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผู้เขียนได้สอบถามความคิดเห็น ศึกษาสถานการณ์และบริบทความจำเป็นและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ แล้วออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เป็นเรื่องใกล้ตัวและต้องใช้ในชีวิตประจำวัน

ข้อเสนอแนะ

01 การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้แก่กลุ่มเป้าหมายกลุ่ม ต่าง ๆ จำเป็นต้องศึกษา ความต้องการและบริบท สิ่งแวดล้อมของพื้นที่ ประกอบเพื่ให้เกิด ประโยชน์สูงสุด

การนำไปใช้ประโยชน์

เป็นแนวทางและแนวปฏิบัติในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับผู้สูงอายุของมูลนิธิและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. (2561). โรงเรียนผู้สูงอายุ เปลี่ยนไม่ไปฝั่งเป็นพลังทาง สังคม. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก https://www.thaihealth.or.th/Content/40528 [2562, ตุลาคม 5]

สมาน ลอยฟ้า. (2554). ผู้สูงอายุกับเทคโนโลยีสารสนเทศ. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก https://www.tci-thaijo.org/index.php/jiskku/article/view/6101 [2562, ตุลาคม 10]